■ روزنامه فرهنگی - اجتماعی صبح ایران
■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران
■ مدیر مسئول: یوسف قوچانی غروی

جام جم

سه‌شنبه ۲۶ آبان ۱۴۰۵ | ۷ جمادی الثانی ۱۴۴۸
۱۲ صفحه روزنامه
سال بیست‌وهفتم | شماره ۷۴۷۱
Tuesday | November 17 | 2026

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۴ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

کتابخوان زیاد؛ کتابخانه کم

تهران همچنان پایتخت نشر ایران؛ کدام استان‌ها در تولید کتاب سبقت گرفتند؟

تازه‌ترین آمارهای منتشرشده از وضعیت صنعت نشر ایران نشان می‌دهد تمرکز تولید کتاب در کشور همچنان به‌شدت در تهران قرار دارد؛ با این حال، نقشه جغرافیایی نشر در حال تغییر است و برخی استان‌ها توانسته‌اند سهم بیشتری از بازار تولید کتاب به‌دست آورند. در این میان، تهران با انتشار حدود ۶۳ درصد عنوان‌های کتاب کشور همچنان فاصله زیادی با سایر استان‌ها دارد اما کاهش تولید در پایتخت و رشد قابل توجه نشر در استان‌هایی مانند اصفهان و مازندران، از نشانه‌هایی تغییر تدریجی این تمرکز است. بررسی داده‌های خانه کتاب و ادبیات ایران که در گزارش آماری این نهاد نشان می‌دهد حدود ۷۰ هزار و ۵۳۸ عنوان کتاب در تهران منتشر شده است. این رقم سال قبل ۸۲ هزار و ۶۴۵ عنوان بود که از کاهش حدود ۱۵ درصدی تولید کتاب در پایتخت حکایت دارد.

تهران؛ همچنان مرکز اصلی نشر ایران

با وجود کاهش تعداد کتاب‌های منتشرشده در تهران، این استان همچنان بازیگر اصلی صنعت نشر کشور است. پس از تهران، قم با انتشار ۸۴۶۹ عنوان و خراسان‌رضوی با ۶۸۱۵ عنوان در رتبه‌های بعدی قرار دارند. مجموع سهم این سه استان به حدود ۷۷ درصد کل عنوان‌های منتشرشده در کشور می‌رسد. به بیان دیگر، ۲۸ استان دیگر روی هم‌رفته کمتر از یک‌چهارم تولید کتاب ایران را در اختیار دارند. تمرکز نشر در تهران به‌ویژه در حوزه کتاب‌های ترجمه‌شده چشمگیرتر است. ناشران پایتخت در سال ۱۴۰۴ حدود ۲۰ هزار و ۹۰۰ عنوان کتاب ترجمه منتشر کرده‌اند؛ رقمی که معادل حدود ۸۱ درصد کل کتاب‌های ترجمه‌شده در کشور است. این آمار نشان می‌دهد بخش مهمی از ظرفیت ترجمه، انتخاب و انتشار آثار خارجی همچنان در تهران متمرکز است.

اصفهان و مازندران؛ پیشتازان رشد نشر

در حالی که تولید کتاب در تهران و قم کاهش یافته، برخی استان‌ها رشد قابل توجهی را تجربه کرده‌اند. اصفهان یکی از مهم‌ترین نمونه‌هاست؛ تعداد عنوان‌های منتشرشده در این استان از ۲۱۰۱ عنوان در سال ۱۴۰۳ به ۳۸۵۵ عنوان در سال ۱۴۰۴ رسیده است؛ رشدی معادل ۸۳ درصد. مازندران نیز با افزایش ۷۳ درصدی تولید کتاب، از ۱۷۲۵ عنوان به ۲۹۸۰ عنوان رسیده است.

خراسان‌رضوی با رشد ۳۱ درصدی، فارس با ۳۵ درصد و خوزستان با ۵۷ درصد افزایش نیز در میان استان‌های دارای عملکرد مثبت قرار دارند. در مقابل، نشر قم و آذربایجان شرقی هرکدام ۱۵ درصد کاهش داشته‌اند و البرز نیز افتی ۱۱ درصدی را ثبت کرده است. این تحولات باعث شده فاصله تاریخی تهران با سایر استان‌ها کمتر شود. سال ۱۳۸۳، تعداد کتاب‌های منتشرشده در تهران بیش از ۲/۵ برابر مجموع سایر استان‌ها بود اما این نسبت در سال ۱۴۰۴ به حدود ۱/۶ برابر کاهش یافته است.

اگر تعداد کتاب‌های منتشرشده را متناسب با جمعیت استان‌ها بررسی کنیم، تصویر متفاوتی به‌دست می‌آید. در این شاخص، قم به جای تهران، در جایگاه نخست قرار دارد.

تفاوت سلیقه و تخصص در بازار نشر استان‌ها

آمارها همچنین نشان می‌دهد ترکیب موضوعی کتاب‌های منتشرشده در استان‌ها یکسان نیست. قم به‌عنوان یکی از قطب‌های اصلی نشر مذهبی کشور، حدود ۳۹ درصد کتاب‌های خود را به موضوع دین اختصاص داده است. این سهم در تهران تنها ۴/۳ درصد و در خراسان‌رضوی حدود ۱۴/۸ درصد بوده است.

در مقابل، تهران در انتشار کتاب‌های کودک و نوجوان و آثار ترجمه‌شده جایگاه برجسته‌تری دارد. حدود ۱۹/۵ درصد کتاب‌های منتشرشده در پایتخت به حوزه کودک و نوجوان اختصاص داشته است. اصفهان و قم نیز با سهمی نزدیک به ۱۷ درصد در رتبه‌های بعدی قرار گرفته‌اند.

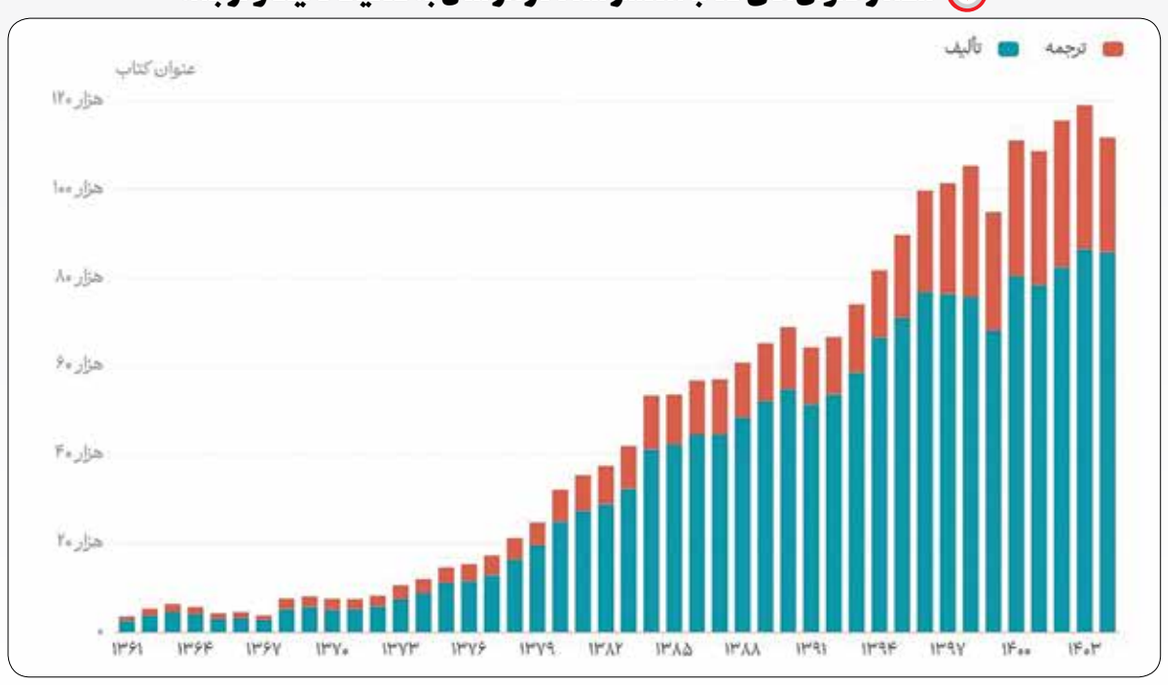
بیشترین تولید کتاب و کمترین سرانه کتابخانه

یکی از نکات قابل‌توجه گزارش نمافر، فاصله میان جغرافیای تولید کتاب و دسترسی به زیرساخت‌های مطالعه است. براساس فهرست نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، ایران ۳۶۸۵ کتابخانه عمومی دارد.

با وجود تمرکز بخش عمده تولید کتاب در تهران، این استان از نظر تعداد کتابخانه عمومی به ازای جمعیت در پایین‌ترین جایگاه قرار گرفته است. تهران به ازای هر ۱۰۰ هزار نفر حدود ۲/۷ کتابخانه عمومی دارد؛ در حالی که این رقم در سمنان به ۱۱/۴ و در خراسان جنوبی به ۱۰/۹ کتابخانه می‌رسد.

از مجموع کتابخانه‌های عمومی کشور، حدود ۸۰۷ کتابخانه در مناطق روستایی قرار دارند و بخش عمده آنها در شهرها مستقرند. همچنین حدود ۲۳۰۹ کتابخانه دارای بخش مستقل کودک هستند.

شمار عنوان‌های کتاب منتشرشده در هر سال به تفکیک تالیف و ترجمه

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۱:۴۹	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۰۶
غروب آفتاب: ۱۶:۵۶	اذان صبح فردا: ۰۵:۱۶
اذان مغرب: ۱۷:۱۶	طلوع خورشید فردا: ۰۶:۴۳

امروز در تاریخ

■ سالروز آزادسازی سوسنگرد

حکمت

امام رضا(ع): هر کس از نعمت دهنده‌ای از میان بندگان خدا سپاسگزاری نکند، خداوند عزوجل را شکر نکرده است./ اصول کافی

واحه

به هر جا می‌رسم از خویش دور افتاده‌ام
جهان گم کرده‌ام، خود را کجا پیدا کنم؟/ بیدل

شمیم رحمت

■ پیامبر اکرم(ص): ارزش اعمال به نیت‌هاست و هر انسانی مطابق نیتی که دارد، بهره‌مند می‌شود./ الکافی

مشق عشق

■ شهید حسن رئوفی فریمانی: عزیزانم، زیارت قبور مطهر ائمه اطهار(ع)، به‌خصوص بارگاه مطهر امام هشتم(ع) را هرگز فراموش نکنید. حلال خدا را حلال و حرام خدا را حرام دانسته و از آن دوری کنید که حلال محمد(ص) همان حلال خداست تا روز قیامت و حرام وی نیز تا قیامت حرام است.

نکته‌روز

چه کسی فرمان کشتن می‌دهد؟

جبران جنگ‌های آینده ممکن است با ارتش‌هایی رقم بخورد که برای شناسایی و نابودی اهداف، دیگر نیازی به دریافت فرمان مستقیم از انسان ندارند. همزمان با گسترش هوش مصنوعی در صنایع نظامی، نگرانی‌ها درباره ظهور تسلیحات خودمختار مرگبار و پیامدهای اخلاقی استفاده از آنها افزایش یافته است. سازمان ملل متحد قرار است در ژنو نشستی با حضور نمایندگان کشورها برگزار کند تا درباره محدودیت یا ممنوعیت سلاح‌هایی گفت‌وگو شود که به «ربات‌های قاتل» شهرت یافته‌اند. این جنگ‌افزارها با استفاده از هوش مصنوعی می‌توانند اهداف را شناسایی، انتخاب و حتی بدون دخالت مستقیم اپراتور انسانی به آنها حمله کنند. برخلاف مین‌های زمینی که عملکردی از پیش تعیین‌شده دارند، نسل جدید این تسلیحات قادر است با شرایط محیطی سازگار شود و اهداف جدیدی را تشخیص دهد. اختلاف نظر کشورها درباره میزان نظارت انسان بر این سامانه‌ها همچنان جدی است. آمریکا از حفظ سطوحی از قضاوت انسانی دفاع می‌کند اما فرانسه خواستار باقی ماندن انسان در چرخه تصمیم‌گیری است.

آنتونیو گوترش، دبیرکل سازمان ملل و رئیس کمیته بین‌المللی صلیب سرخ نیز درباره عبور جهان از یک مرز اخلاقی خطرناک هشدار داده‌اند.

در همین حال، گزارش‌هایی از کاربرد فناوری‌های خودمختار در جنگ اوکراین و حملات آمریکا به ایران منتشر شده است. توسعه دسته‌های پهپادی هوشمند نیز می‌تواند معادلات دفاعی را تغییر دهد؛ پهپادهایی که به‌صورت هماهنگ حمله می‌کنند و سامانه‌های پدافندی را تحت فشار قرار می‌دهند. با این حال، کارشناسان همچنان درباره اعتمادپذیری هوش مصنوعی برای تصمیم‌گیری درباره جان انسان‌ها تردید دارند.

صباصد
شرکت صنایع برق و انرژی صبای دیجیتال

آگهی مناقصه عمومی دو مرحله ای شماره: ۱۴۰۵/۰۸/۰۵

شرکت صنایع برق و انرژی صبای دیجیتال(صباصد) در نظر دارد اجرای « امورعمرانی، مکانیکال و الکتریکال نیروگاه ٦ مگاواتی واقع در شهرستان زرین شهر» را به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

از شرکت‌های پیمانکار توانمند در این زمینه دعوت می‌گردد در صورت تمایل به شرکت در مناقصه عمومی، جهت دریافت اسناد از طریق ایمیل به آدرس bazargani@sabasad.com و در صورت مراجعه حضوری با در دست داشتن معرفی‌نامه و فیش واریزی خرید اسناد به مبلغ ۲۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال به حساب ۳۱۰۰۰۴۸۶۳۳۳۰۵ بانک سپه به نشانی تهران، محله اختیاریه، خیابان شهید حمید غفوری، خیابان دیباجی، ساختمان دریا، پلاک۶۹، طبقه۸، واحد ۸۰۵ به کدپستی:۱۹۵۹۷۱۳۳۱۴ مراجعه نمایند.

در ضمن تلفن ۲۲۵۹۰۳۸۴-۰۲۱ (واحد بازرگانی) به منظور هماهنگی بیشتر اعلام می گردد.

- هزینه ۲ نوبت چاپ آگهی به‌عهده فروشنده می‌باشد.
- مبلغ سپرده تضمین شرکت در مناقصه مبلغ ۵۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال به صورت ضمانت نامه معتبر بانکی خواهد بود.
- شرکت صباصد در پذیرش و یا رد پیشنهاد واصله مختار می باشد.
- مهلت دریافت اسناد از ۱۴۰۵/۰۸/۲۸ و عودت اسناد تا مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۲ بوده و به پیشنهادات فاقد ضمانت نامه، مخدوش مشروط و ارسال بعد از موعد اشاره شده ترتیب اثر داده نخواهد شد.

شرکت حمل و نقل ریلی رجا
RAJA RAIL TRANSPORTATION CO.

مزایده عمومی

شماره مزایده رجا (۱۴۰۵/۱۵)
شماره مزایده سامانه ستاد (۱۰۰۵۱۰۲۲۳۰۰۰۰۰۱۵)

فروش حدود ۲۷ تن ضایعات مخلوط فلزی دپو شده در ایستگاه محوطه راه‌آهن تهران

شرکت حمل و نقل ریلی رجا (سهامی خاص) در نظر دارد ۲۷ تن ضایعات مخلوط فلزی دپو شده در ایستگاه محوطه راه‌آهن تهران به‌شماره (۱۰۰۵۱۰۲۲۳۰۰۰۰۰۱۵) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید. کلیه مراحل برگزاری مزایده از دریافت و تحویل اسناد مزایده تا بازگشایی پاکتها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

متقاضیان شرکت در مزایده در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت‌نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به‌عمل آورند.

مواعد زمانی:
تاریخ انتشار آگهی مزایده: روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۶
مهلت دریافت اسناد مزایده: تا روز پنجشنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۵
مهلت ارسال پیشنهادها: تا ساعت ۱۳:۳۰ روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۷
زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۴:۳۰ روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۷

مبلغ و نوع تضمین شرکت در فرآیند اراجاع کار:
مبلغ تضمین شرکت در مزایده: ۲،۴۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: واریز الکترونیکی، رسید واریز نقدی، ضمانت‌نامه بانکی

اطلاعات تماس و نشانی محل بازدید:
شماره تماس: ۰۹۱۹۵۱۴۲۱۸۱ (آقای کوهی کار)
نشانی: تهران، اتوبان بعثت، روبه‌روی سیلوی تهران، درب شماره ۴ پردیس راه‌آهن تهران، انبار رجا

شرکت حمل و نقل ریلی رجا (سهامی خاص)

شرکت حمل و نقل ریلی رجا
RAJA RAIL TRANSPORTATION CO.

مزایده عمومی

شماره مزایده رجا (۱۴۰۵/۱۶)
شماره مزایده سامانه ستاد (۱۰۰۵۱۰۲۲۳۰۰۰۰۰۱۶)

فروش حدود ۶۰ تن واگن اسقاطی متوقف در ایستگاه راه‌آهن ملایر

شرکت حمل و نقل ریلی رجا (سهامی خاص) در نظر دارد فروش حدود ۶۰ تن واگن اسقاطی متوقف در ایستگاه راه‌آهن ملایر به شماره (۱۰۰۵۱۰۲۲۳۰۰۰۰۰۱۶) را از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت برگزار نماید.

کلیه مراحل برگزاری مزایده از دریافت و تحویل اسناد مزایده تا بازگشایی پاکت‌ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به نشانی www.setadiran.ir انجام خواهد شد.

متقاضیان شرکت در مزایده در صورت عدم عضویت در سامانه، نسبت به ثبت نام و دریافت گواهی امضای الکترونیکی (به صورت برخط) برای کلیه صاحبان امضای مجاز و مهر سازمانی اقدام لازم را به عمل آورند.

مواعد زمانی:
تاریخ انتشار آگهی مزایده: روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۸/۲۶
مهلت دریافت اسناد مزایده: تا روز پنجشنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۵
مهلت ارسال پیشنهادها: تا ساعت ۱۴:۳۰ روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۷
زمان بازگشایی پاکت‌ها: ساعت ۱۵:۳۰ روز سه‌شنبه تاریخ ۱۴۰۵/۰۹/۱۷

مبلغ و نوع تضمین شرکت در فرآیند اراجاع کار:
مبلغ تضمین شرکت در مزایده: ۱،۶۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال
نوع تضمین: واریز الکترونیکی، رسید واریز نقدی، ضمانت‌نامه بانکی

اطلاعات تماس و نشانی محل بازدید:
شماره تماس: ۰۹۱۹۵۱۴۲۱۸۱ (آقای کوهی کار)
نشانی: تهران، اتوبان بعثت، روبه‌روی سیلوی تهران، درب شماره ۴ پردیس راه‌آهن تهران، انبار رجا

شرکت حمل و نقل ریلی رجا (سهامی خاص)

